

Dagthema: 'Wie heeft brood genoeg?'

Overweging 3 juni – Bart-Jan van Gaart

Lector: Bert van der Meer

*"... Het kiezen voor een leven Hem achterna.
Je neemt alles waar Hij voor staat letterlijk tot je.
Een hele ideeën- en gevoelswereld in één maaltijd.
Niet als medicijn (het gaat niet vanzelf), maar als definitieve en consequente keuze,
om te leven en lief te hebben zoals Hij.
Dit ritueel staat open voor wie maar wil ..."*

Eerste lezing uit 1 Korinthiers 11, 23-26

Tweede lezing uit Exodus 16, 11-18

Derde lezing uit Marcus 6, 30-44

Lezing: 1 Korinthiers 11, 23-26

Zoals jullie nu samenkomen, kan er geen sprake zijn van 'de maaltijd van de Heer', want ieder nuttigt bij het eten zijn eigen maaltijd, met het gevolg dat sommigen honger lijden en anderen dronken zijn. Jullie hebben toch huizen om te eten en te drinken? Of minachten jullie de gemeente Gods en willen jullie hen die niets hebben beschaamd maken? Wat moet ik hierop zeggen?

Kan ik jullie prijzen? Op dit punt zeker niet. Zelf heb ik immers van de Heer de overlevering ontvangen die ik u op mijn beurt heb doorgegeven, dat de Heer Jezus in de nacht waarin Hij werd overgeleverd, brood nam, en na gedankt te hebben, het brak en zei: "Dit is mijn lichaam voor jullie. Doet dit tot mijn gedachtenis."

Zo ook na de maaltijd de beker, met de woorden: "Deze beker is het nieuwe verbond in mijn bloed. Doet dit, elke keer dat je hem drinkt, tot mijn gedachtenis." Telkens als je dit brood eet en de beker drinkt, verkondig je de dood van de Heer, totdat Hij komt. Wie dus op onwaardige wijze het brood eet of de beker van de Heer drinkt, bezondigt zich aan het lichaam en bloed van de Heer.

pag. 1

Oecumenische
Basisgemeente **De Duif**

© Oecumenische basisgemeente De Duif, Amsterdam – www.deduif.net - info@deduif.net
Deze tekst is bedoeld voor persoonlijk, niet-commercieel gebruik, zoals voor studiedoeleinden.
Elke vorm van herpublicatie van (een deel van) de inhoud van deze tekst zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de maker is verboden.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Jij bent de God die mij gegeven is,
de beker die voor mij ingeschonken staat.
Mijn levenslot rust in jouw hand,
goed land is mij ten deel gevallen.
Jij bent het lot dat mij beschoren is,
mijn schaduw, de engel die mij troost mij kwelt -
laat deze kelk aan mij voorbijgaan, gauw,
ik kan geen mensen drinken.

Wie ben je, jij die mij te drinken vraagt?
Je aarzelt nog aan mijn deur, je klopt en wacht,
een dorstend hert- en ik een lege bron
dorstend naar stromen regen.

Welkom en inleiding

Openingsgebed

God, Jij bent het
die ons gemaakt heeft met hart en ziel.
Je roept ons tot een leven van liefde,
van geven en nemen.
Wees mild voor ons,
als wij ontrouw worden aan onszelf.
Als wij ontrouw worden aan allen die bij ons horen.
Vergeef ons dat wij onverschillig doen
tegenover alles wat Jouw goede geest bedreigt,
in onze relaties, op ons werk,
hier in dit huis vol mensen.
Geef ons terug, dat vuur van het begin
en doe ons opengaan voor de dromen,
die Jij hebt neergelegd in ons hart.
Maak ons tot Jouw mensen, blijf trouw
en geef Je zegen aan ons samenzijn.
Amen.

Lied

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

Van twee woorden wil ik eten,
krijg van vier maar niet genoeg,
o verre liefde, lieve vrede. (2x)

Voor de honger niet geboren,
voor de bommen en de graven niet getrokken uit mijn moeder,
eenmaal, andermaal, gewoon maar deze twee gevlekte handen
om te oogsten en te strelen,
loop ik, loop ik over woorden,
onder twijfel, over water,
zoek een ander in zijn verte.

Alle aarde is van aarde,
alle zeeën gaan in lompen,
alle vlees is maar een drupje.

Maar hoe gek onspreekbaar anders
zijn de mensen voor elkander,
dat zal duren, dat zal duren,
met geen kussen is die liefde,
met geen monden te bewijzen,
ach hoe zullen wij omarmen.

Alle vrede van de wereld
als een lichaam te vergaren,
dat doet pijn, vergeten jaren.
Al jouw stilte te bewaren
doet mij sterven, doet mij leven,
door geen god te evenaren.

Molenwieken, wijze wetten,
gouden pausen, gulden woorden
gaan voorbij als wind en regen,
al dat werk van onze handen,
onze kronen onze kerken,
als een strovuur zal het branden.

Dan nog komt een woord mij tegen,
vindt mijn mond geen andere zegen
dan een mens om mee te leven.

Van twee woorden wil ik eten,
krijg van vier maar niet genoeg,
o verre liefde, lieve vrede.

lezing: Exodus 16, 11-18

(vertaling Alex van Heusden)

- 11 JHWH sprak tot Mozes en zei:
12 Gehoord heb ik het tekeergaan van de kinderen van Israël.
Spreek tot hen en zeg:
'Tegen de avond zult gij vlees eten,
in de morgen zult gij u aan brood verzadigen,
dan zult gij erkennen dat ik het ben, JHWH, uw God.'
- 13 En het geschiedde in de avond:
de kwartel steeg op en bedekte het legerkamp.
En in de morgen rond het legerkamp dauwde het.
- 14 De dauw steeg op en daar, over het aangezicht van de woestijn
een laagje fijnkorrelig iets, fijn als de rijp op het land.
- 15 De kinderen van Israël zagen het en zeiden tegen elkaar:
Wat is dat?
Zij wisten niet wat het was.
Mozes sprak tot hen:
Dit is het brood dat JHWH aan jullie geeft, om te eten.

- 16 Dit is het woord dat JHWH heeft opgedragen:
Verzamel ervan, ieder naar de behoefte van zijn mond,
ieder neme voor iedere schedel één omer,
voor heel uw zielental,
voor allen die zijn in uw tent.
- 17 Zo deden zij, de kinderen van Israël,
de een verzamelde veel, de ander verzamelde weinig.
- 18 Zij maten het met de omer,
wie veel verzameld had, hield niet over,
wie weinig verzameld had, kwam niet tekort -
ieder had naar de behoefte van zijn mond.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Liefde. Liefde.

Liefde, lichaam van zon
zachtheid van de sterke
liefde ziel van ontferming.

Woord lankmoedig en trouw
fijner dan fijnhoud
zoet als de zoetste honing.

Tienvoud in ons midden, water uit de rots,
vogels uit de hemel, land ons beloofd,
wijnstok, oogst van tarwe, brood der armen.

Woord in ons vlees,
rots van erbarmen,
sterk als de dood ben je. (2x)

Liefde. Liefde

Lezing: Marcus 6, 30-44

(vertaling Alex van Heusden)

En zij die hij uitgezonden had kwamen samen bij Jezus en deden hem verslag van alles wat zij hadden gedaan en onderwezen.

Hij zegt hen: Kom hier, jullie, en trek je terug in een verlaten oord om wat uit te rusten. Want er waren daar velen die kwamen en gingen en ze hadden zelfs geen tijd om te eten.

En ze vertrokken in de boot naar een verlaten oord, alleen.

En de mensen zagen hen wegvaren en velen hielden hen in de gaten en te voet gingen zij uit alle steden daarheen en kwamen daar aan vóór hen.

Toen hij uit de boot kwam, zag hij een grote menigte en hij werd met ontferming bewogen omdat zij waren als schapen zonder herder. Hij begon hen uitvoerig te onderrichten.

Toen het al laat geworden was, kwamen zijn leerlingen hem zeggen: Dit oord is een woestenij en het is al laat geworden.

Laat hen los, dat ze kunnen gaan naar de boerderijen en dorpen in de omstreken en op de markt iets te eten kopen.

Hij antwoordde hen en sprak: Geef, jullie, hen te eten. Ze zeggen hem: Moeten wij gaan om voor tweehonderd denariën broden op de markt te kopen en hen te eten te geven?
Hij zegt hen: Hoeveel broden hebben jullie? Ga eens zien!
En als ze het weten, zeggen ze: Vijf, en twee vissen.
Hij droeg hen op allen te laten aanliggen, groep bij groep, op het groene gras. Ze gingen liggen in kringen van honderd en van vijftig.
Hij nam de vijf broden en de twee vissen, keek omhoog naar de hemel, brak de broden en gaf die aan zijn leerlingen om aan hen uit te delen, en ook de twee vissen verdeelde hij onder allen. Allen aten en werden verzadigd. En aan brokken raaptten zij twaalf manden vol, ook van de vissen.
En die de broden hadden gegeten: zij waren vijfduizend man.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Refr. Wie heeft brood genoeg
voor zo grote hongerige menigte? (2x)

Woord dat zegt wat liefde is,
en weer zegt: de aarde delen,
recht is liefde, brood voor velen,
God is brood is mensenrecht?
Woord van God, God in ons, hou aan.
Eeuwig woord, alledagenwoord,
doe ons verstaan.

Refr. Hongerdood genoeg
voor zo grote goddeloze menigte. (2x)

maar niet doet: de aarde delen,
nieuwe levensbomen telen,
God de hand die mensheid voedt?
Hand, doe goed. God in ons, hou aan.
Kinderhand, grotemensenhand,
breng dood tot staan.

Refr. Mensengeest genoeg
voor zo grote mensgeworden menigte. (2x)

Geest die weet wat liefde is,
en volvoert: de aarde delen,
hoeveel liefde zal het schelen
of er God of niet-god is?
Mens, doe goed. God in ons, hou aan.
Levensgeest, allemensengeest,
vuur liefde aan.

Refr. Wie is God genoeg
voor zo grote hongerige menigte? (2x)

Overweging

Men neme 1 kilogram bloem, 7 a 7,5 deciliter melk, 30 gram gist en 20 gram zout. Doe het bloem met het zout in een kom. Maak in het midden een kuiltje en giet hierin de met een weinig lauwe melk gemengde gist. Meng dit alles met toevoeging van kleine beetjes van de melk tot een samenhangend, niet plakkend deeg. Kneed dit deeg grondig, laat het een uur rijzen, kneed het nog eens, daarna weer rijzen en bak het daarna in een voorverwarmde oven gedurende drie kwartier. En eindresultaat is brood. Althans volgens mejuffrouw H.M.S.J. De Holl, directrice der Industrie en Huishoudschool te Amersfoort en schrijfster van een oud kookboek van mijn moeder.

Wereld van associatie en symboliek

Maar wij weten wel beter. Achter de nuchtere ingrediënten schuilt een wereld van associatie en symboliek. Brood of geen brood is leven of dood. Op water en brood is straf. Geef mij een brood is onmacht tegenover macht. Door heel de geschiedenis heen gaat het bij brood om hebben of niet hebben. Oorlogen zijn erom gevoerd, revoluties uitgebroken. Regimes ten val gebracht.

Wij zijn hier samengekomen rond brood, alhoewel ongedesemd, toch brood. Straks schuifelen we naar voren om dat brood te breken en te delen. Een merkwaardig ritueel, dat gedurende geschiedenis van 2000 jaar, eucharistie, dat wil zeggen: dankzegging genoemd wordt. Waarom doen we dat? Als we hier tien willekeurige niet kerkelijken naar binnen zouden roepen en hen getuige laten zijn van ons ritueel van brood en wijn, zouden we heel wat uit te leggen hebben. En wij, als wij breken en delen, staan wij er dan echt bij stil wat we doen? Wat we zoeken? Wat we vinden? Afgelopen donderdag vierde velen sacramentsdag. Vooral in de ons omliggende landen nog een groot feest. Het allerheiligste (een klein stukje brood) wordt in een rij versierd kostbaar kunstwerk, zichtbaar achter een glaasje, de stad rond gedragen. En mensen vallen in aanbidding op hun knieën. Want wat ze achter dat glaasje zien is het lichaam van Christus zelf! Tenminste, als je dat gelooft. Maar ons is zo'n processie op dezelfde wijze vreemd als ons breek en deel ritueel straks voor die voornoemde tien willekeurige buitenstaanders.

Ik heb de discussie over het werkelijk aanwezig zijn van Christus in brood of wijn of niet, altijd belachelijk gevonden. Brood is brood. Maar het brood dat wij delen of de hostie die in een monstrans de stad wordt rondgedragen is niet het enige object waarvan mensen menen dat het zijn eigen substantie overstijgt. Een foto van een persoon heeft voor hem of haar die de afgebeelde liefheeft een heel andere betekenis dan voor een onbekende. Het blijft een stukje papier of plastic. Hetzelfde geldt voor een trouwring of allerlei andere kostbare of totaal niet kostbare objecten die door de meerwaarde die zij door een gedeelde betekenis van mensen hebben gekregen zichzelf overstijgen.

De nieuwe Mozes

Jezus is samen met zijn leerlingen en 5000 anderen die waren gekomen om onderricht of genezen te worden. De avond valt. Ze zijn op een eenzame plaats aan de andere kant van het water waar ze met een boot overheen zijn gevaren. In tegenstelling tot de andere evangelisten noemt Marcus de naam van het water niet. En zo missen wij bijna een belangrijke parallel met een ander verhaal over de andere kant van het water. Toen de Rietzee. De andere kant is de woestijn waar het brood uit de hemel regende. De boodschap is hier: Jezus is de nieuwe Mozes. Alles gebeurt hier opnieuw en definitiever. De geschiedenis herhaalt zich voorgoed.

Vijf broden en twee vissen voor een menigte die niemand tellen kan. De leerlingen zijn bezorgd. Wie heeft brood genoeg voor zo'n grote hongerige menigte? En dan volgt een vooraankondiging van dat andere beslissende moment waar ook Paulus over spreekt: Jezus neemt de broden en vissen, slaat zijn ogen ten hemel, spreekt er de zegen over uit en geeft het aan zijn leerlingen met de woorden: deel dit uit aan de menigte.

Brood genoeg

Exact dezelfde formulering die ons zo vertrouwd is. Hier wordt aan duizenden gedaan wat later aan twaalf nog eens gedaan wordt. Hier wordt eucharistie gevierd. En er is brood genoeg voor heel de hongerige menigte. Zij worden verzadigd. Er blijven zelfs twaalf korven met brokken over. Twaalf? Weer zo'n symbool. Twaalf is het getal van volkomenheid. Uit twaalf stammen komt de menigte. En waar het manna in de woestijn niet bewaard mag worden maar moet worden weggegooid, wordt hier de overvloed bewaard. In alles is dit verhaal de overtreffende trap van dat andere verhaal over een hongerige menigte in de woestijn. De mensen begrijpen de tekenen: Een nieuwe Mozes is hier, het manna overtroffen. Kan het nog duidelijker? De profeet naar wie al zo lang werd uitgekeken en die in de wereld moest komen, hij is hier. Wis en waarachtig.

De jonge kerk van Korinthe had het niet begrepen. Het is Paulus ter ore gekomen dat tijdens hun eucharistische samenkomsten de een zich volpropt en bedrinkt terwijl de ander honger lijdt. Hoe veel meer kan je de betekenis van eucharistie misverstaan. Paulus legt het ze allemaal nog eens uit zoals we zojuist hoorde. Maar wat we niet hoorde is de vermaning die Paulus eraan verbindt: "Daarom maakt iemand die op onwaardige wijze het brood eet en uit de beker van de Heer drinkt, zich schuldig tegenover het lichaam en bloed van de Heer. Laat daarom iedereen zichzelf toetsen voordat hij van het brood eet en uit de beker drinkt. Want wie eet en drinkt maar niet beseft dat het om het lichaam van de Heer gaat, roept veroordeling af over zichzelf."

Wie neemt deel aan de eucharistie?

Hoe moeten we dit alles weer verstaan. De kernwoorden zijn: onwaardig, schuldig, veroordeling. Wie is onwaardig? Hij of zij die neemt maar niet deelt! Waaraan maakt diegene zich schuldig? aan het schenden van de gedachte en intentie van de eucharistie: brood genoeg voor ieder, vrede en een nieuwe wereld. En de dood zal niet meer zijn. En wat is het oordeel? Er is geen oordeel. Men be- of veroordeelt elkaar niet. "Oordeel niet opdat U niet veroordeeld wordt". Men eet of drinkt ZICHZELF een oordeel. Het staat hier heel duidelijk. Niet de één plaatst de ander buiten de eucharistie. Niet de een bepaalt of de ander de waardigheid bezit om deel te nemen aan de maaltijd van de Heer. Wij eten en drinken onszelf een oordeel.

Deelnemen aan de eucharistie is een geloofsbelijdenis op zichzelf. Het kiezen voor een leven Hem achterna. Je neemt alles waar Hij voor staat letterlijk tot je. Een hele ideeën- en gevoelswereld in één maaltijd. Niet als medicijn (het gaat niet vanzelf), maar als definitieve en consequente keuze, om te leven en lief te hebben zoals Hij. Dit ritueel staat open voor wie maar wil. Wat priesters en kardinalen ook beweren. Al denken zij van wel, ze gaan er niet over. Vrijblijvend is het ritueel echter niet. Wij eten en drinken met het vaste voornemen en streven dat een nieuwe wereld komen moet en komen zal, waar brood genoeg en liefde is voor ieder mens; wij drinken uit de beker en wijden ons toe, met harte en ziel, aan een

nieuw verbond van mensen. Zoals Hij deed. Dat is het wat wij hier doen, wat wij hier te zoeken hebben. Moge het zo zijn tot in lengte van dagen.

Muziek

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in Eén
die zich kennen laat in Liefde
Die ik zie in de ogen van mijn naaste,
die tot mij spreekt met de stem van mijn geweten.

Ik geloof in Eén
die mens is geworden
in Jezus van Nazareth.
Hij heeft ons voorgeleefd
wat liefde vermag.
Hij heeft ons op weg gezet
naar een menselijker mens-zijn.

Ik geloof in de Geest van verbondenheid
die verbindt en heel maakt
die aanwezig is waar mensen
in vriendschap leven met elkaar.

Ik geloof dat Liefde
ons bezielt en bemoedigt
om met elkaar,
goed te zijn voor deze wereld
en voor allen die erop leven.
Amen.

Intenties uit het Groene Boek

Dienst van de tafel

Hier begint de dienst van de tafel,
viering van eucharistie,
ritueel van solidariteit:
laat ons bidden.

Avondmaal ter heiliging
dat ons ooit verschijnen zal de Messias
brood van tranen om de wereld
hartversterking wijn
voorsmaak van geluk dat komt
dat de kracht der hoop ons niet begeeft.

Tafelgebed

Huub Oosterhuis / Bernard Huijbers

Bij Deut. 10,18

Gij die niemand naar de ogen ziet,
die door geen geld, geen offers om te kopen zijt,
en die U door geen lied misleiden laat,
maar die ons ziet zoals wij zijn,
die ons gebiedt en smeekt van u te zijn,
uw beeltenis, uw zoon,
uw rechterhand die doet wat moet gedaan,
die ons gebiedt en smeekt
de vreemdeling te geven brood en kleding,
die hoopt dat wij met onverhuld gelaat
uw licht weerkaatsen,
die ons tot een spiegel slijpt
waarin uw toekomst zichtbaar wordt.
Gij die ons hebt gezocht toen wij niet naar U zochten,
die nog dagelijks uw afkeer overwint,
uw woede temt, uw trots aflegt,
uw hart tot mededogen buigt, U omkeert naar ons toe.
Gij die ons met uw ogen vangt,
Gij die ons vraagt:
wie ben je? wil je? Kom dan, kom

Moge het delen van dit brood en deze beker,
ons hart versterken:
dat wij vol hoop meewerken
aan een nieuwe wereld,
waar brood en recht en waardigheid
en liefde is voor al wat leeft.

Brood en wijn rondgedeeld

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.
Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.
Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?
Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen

Voorbede

Eeuwige, wij danken je,
voor je woord van trouw, van liefde,
waaromheen wij ons week na week verzamelen
en je loven om jouw
barmhartigheid voor mensen
die geen einde kent.
Jouw liefde voor ons,
die aan ons bestaan vooraf ging
en na ons voort bestaat
ons draagt en omgeeft.

God over allen,
Velen van ons zijn zoekende, gaande,
we denken dat we weten waar we heen gaan,
of we zijn onze bestemming juist even kwijt.
We worden in beslag genomen door onze eigen strevingen,
onze kortzichtige verlangens,
onze behoefte aan onmiddellijke bevrediging,
aan veiligheid.
Help ons telkens weer,
de richting van je zoon te hervinden,
die vaak juist niet de makkelijkste weg koos,
maar telkens weer zijn bestaan ijkte
aan gerechtigheid en liefde.

Eeuwige,
Wij bidden voor deze wereld,
waarin honger, geweld, rechteloosheid,
aan de orde van de dag zijn.
Waarin wij in onze rijkdom en vrede,
vaak vergeten hoe gelukkig wij zijn.
Behoed ons, voor hoogmoed, voor gemakzucht.
Breng ons steeds weer te binnen dat wij mensen zijn,
dat we onze hand willen blijven uitstrekken,
dat we onze verantwoordelijkheden voor anderen
naar jouw gerechtigheid en genade willen vormgeven.

Voor onszelf bidden wij,
voor onze bezwaarde harten,
onze schuldgevoelens, onze schaamte,
onze woede, onze machteloosheid.
Help ons, ons bestaan te blijven bezielen
met de vreugde, de genade, van jouw liefde voor mensen
en help ons jou te blijven doen aan elkaar.

Eeuwige,
In stilte leggen wij voor U neer,
wat voor ieder van ons slechts in stilte stem kan krijgen.

Onze Vader...

Onze Vader in de hemel,
laat uw naam geheiligd worden,
laat uw koninkrijk komen
en uw wil gedaan worden
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons vandaag het brood
dat wij nodig hebben.
Vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij hebben vergeven
wie ons iets schuldig was.
Houd ons staande in de beproeving,
en red ons uit de greep van het kwaad.
Want van u is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid,
in eeuwigheid, Amen.

Zegenbede

Moge de Eeuwige je genadig zijn.
Moge het licht van zijn aanwezigheid jou tot gids zijn.
Dat Hij je mag behoeden en ondersteunen.
Dat Zijn geest niet van je wijkt.
Moge als je slaapt, zijn engelen over je waken
en als je ontwaakt, moge je vervuld worden van zijn genade.
Heb Hem lief en dien Hem alle dagen van je leven.
Amen.

Lied

Huub Oosterhuis / Tom Löwenthal

Onze Vader verborgen,
uw naam worde zichtbaar in ons.
Uw koninkrijk kome op aarde,
Uw wil geschiede.
Een wereld, met bomen tot in de hemel,
waar water, schoonheid en brood,
gerechtigheid is en genade
waar vrede niet hoeft bevochten,
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen,
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd,
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.
Doof de hel in ons hoofd,
leg uw woord op ons hart,
breek het ijzer met handen,
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst kome wat komt.

